GAZETA KRAKOWSKA

Nro 35.

z KRAKOWA dnia 30 KWIETNIA 1828 ROKU we SRODĘ.

Z Warszawy d. 23 Kwietnia.

Kurs Listów Zastawnych.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych
białych, bez trzech Kuponów.
Przedaiący żądaią zł: 82 gr: 7½
Kupuiący ofiaruią — 81 — 22½
Istotnie nic przedano.
W Warszawie dnia 24 Kwietnia 1828 r.
F. H. *Schaber* S. G. K. W.

Podaie się do wiadomości Obywateli, Właścicieli dóbr, którzy do towarzystwa Krekytowego Ziemskiego przystąpili, iż obrady Stowarzyszonych poprzedniemi ogłoszeniami zapowiedziane, rozpoczną się na dniu 25 b. m. w salach Ratusza głównego Stolicy o godzinie 9 zrana.

Ż Petersburga d. 26 Marca. D. K.
(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Dnia 22 b. m. NN. Cesarstwo Ichmość i Rodzina Cesarska, dopełniaiąc obowiązku Chrześciiańskiego, przyymowali Kommuniią S. w Kaplicy właściwego pałacu.

Przez Ukaz pod dniem 14 b. m. wydany do Kapituły orderów, Jego Cesarska Mość raczył udarować orderem S. Anny 2giey klassy z ozdobą brylantowaną Radcę Stanu Gryboiedowa, zostaiącego przy Ministeryum spraw zagranicznych.

Zdarzył się u nas fenomen, októrym nawet w tuteyszéy naturze północney nikt nie pamięta. Wielkanoc przypadła z sanną drogą! W połowie Marca, przy ciepłey i po części dżdżystey pogodzie, zniknął śnieg z ulic; popsuła się droga; mieyscami leżały ieszcze bryły zlodowaciałego śniegu, lecz większa część ulic, okryta była wodą i wielkiem błotem. Wszyscy rokowali, że Święta, przy takiem rozwodziu, będą nieprzyiemne. Atoli w Sobotę, dnia 24, padł dosyć obfity śnieg; ku wieczorowi mróz podwyższył się do 6 stopni, a wczoray, w dniu Zmartwychwstania Pańskiego, stanęła u nas naywybornieysza sanna. Po ulicach ziawiły się sanki. Dziś ieszcze śnieg padał; ale nie długo. Zresztą lód na Newie bardzo ieszcze mocny; a iest w tym roku nadzwyczaynie gruby i czysty. Nie zwykły stan powietrza w święta Wielkanocne, iest bardzo przyiemnem ziawiskiem podaie materyią do rozmowy, w czasie czczych odwiedzin z pozdrowieniami.

Traktat pokoiu i przyiaźni między N. Cesarzem Jmcią Wszech Rossyy i Szachem Perskim.

(Dokończenie.)

Artykuł 10.

Nayiaśnieyszy Cesarz Wszech Rossyy i Nayiaśnieyszy Szach Perski, poczytuiąc przywrócenie i rozciągłość stosunków handlowych między dwoma kraiama, za iedno z pierwszych dobrodzieystw, iakie maią wypływać z pokoiu, umówili się urządzić w zupełney zgodności wszystkie rozporządzenia względem opieki handlowi i bezbieczeństwa poddanych Swoich, i obiąć ie osobnym aktem tu załączonym, ułożonym między właściwemi Pełnomocnikami, który iest i będzie uważany, iako składaiący nieodłączną część niniejszego traktatu pokoiu. Nayiaśnieyszy Szach Perski zastrzega Rossyi iak dawniey prawo mianowania Konsulów lub Ajentów handlowych, wszędzie, gdzieby tego dobro handlu wymagało, i obowięzuie się pozwolić używać tym Konsulom i Ajentom opieki, honorów i przywileiów przywiązanych do publicznego ich znaczenia; żaden z nich zaś nie będzie miał orszaku złożonego więcey niż z dziesięciu osób. Nayiaśnieyszy Cesarz Wszech Rossyy przyrzeka z Swoiey strony zachować zupełną wzaiemność, co się tycze Konsulów i Ajentów handlowych Nayiaśnieyszego Szacha Perskiego. W przypadku skargi uzasadnioney ze strony rządu Perskiego na iednego z Ajentów lub Konsulów Rossyyskich, Minister lub Sprawuiący interessa Rossyyskie przy Dworze Szacha Perskiego, pod którego bezpośredniemi rozkazami oni zostawać będą zawiesi go w urzędzie, i tymczasowie peruczy sprawowanie iego temu, komu podług zdania iego wypadać będzie.

Artykuł 11.

Wszystkie interessa i reklamacyie poddanych *respective*, wstrzymane wypadkiem woyny, będą na nowo rozważone i ukończone według sprawiedliwości po zawarciu pokoiu. Wierzytelności, iakie poddani *respective* mogą mieć iedni do drugich, iako też do skarbu, zostaną niezwłocznie i zupełnie obrachowane.

Artykuł 12.

Wysokie Strony układaiące się zgadzaią się wspólnie, w interessie poddanych Swoich *respective*, wyznaczyć termin trzyletni, aby ci, którzy maią własności nieruchome na tey i na tamtey stronie Araxu, mogli ie podług woli swoiey przedać lub zamienić. Nayiaśnieyszy Cesarz Wszech Rossyy wyłącza iednak od dobrodzieystwa tego rozporządzenia, ile się Jego tycze, byłego Sardara Erywańskiego, Hassein-Chana, brata iego Hassan-Chana, i Kerim-Chana, byłego Gubernatora Nakitszewańskiego.

Artykuł 13.

Wszyscy jeńcy woienni, zabrani z iedney i drugiey strony, bądź w ciągu ostatniey woyny, bądź dawniey, tudzież poddani obu rządów, którzy wzaiemnie dostali się w niewolą, w iakimkolwiek bądź czasie, będą uwolnieni w przeciągu czterech miesięcy, a opatrzeni w żywność i inne potrzeby, udadzą się ku Abbas-Abadu, gdzie zostaną oddani Kommissarzom *respective* umocowanym do ich odebrania i dalszego odesłania do ich domów. Wysokie układaiące się Strony postąpią podobnież względem wszystkich jeńców woiennych, oraz wszystkich poddanych Rossyyskich i Perskich, którzy się wzaiemnie dostali w niewolą, a którzy nie byliby oddani w czasie wyżey wzmiankowanym, czyli to z powodu odległości, w iakieyby się znaydowali, czyli też z wszelkiey

inney przyczyny lub okoliczności. Oba rządy zastrzegaią sobie wyraźnie prawo nieograniczone do reklamowania ich każdego czasu, i obowięzuią się do wzaiemnego ich oddania w miarę, iak wypadnie, lub w miarę iak tego żądać będą.

Artykuł 14.

Wysokie układaiące się Strony nie będą wymagać oddania zbiegów i dezerterów, którzy przyszli pod ich panowanie przed woyną lub w iey ciągu. Wszelako dla zapobieżenia wypadkom wzaiemnie szkodliwym, mogącym wyniknąć z nieporozumień, któreby niektórzy z tych zbiegów usiłowali utrzymać między dawnemi ich ziomkami, lub wazallami, rząd Perski obowięzuie się nie dozwolić pobytu osobom, po nazwisku wymienionym, lub nadal wymienić się mogącym, a to w posiadłościach swoich, leżących między Araxem i linią utworzoną przez rzekę zwaną Czara, jezioro Urmi, rzekę zwaną Dżakatu i rzekę zwaną Kizil Ozan aż do iey uyścia w morze Kaspiyskie. Nayiaśnieyszy Cesarz wszech Rossyy przyrzeka również ze Swoiey strony nie dozwolić, aby zbiegowie Perscy osiadali lub mieszkali w Kanatach Karabagskim i Nakitszewańskim, oraz w części Kanatu Erywańskiego, leżącey na prawym brzegu Araxu. Rozumie się atoli, iż warunek ten nie iest i nie będzie obowięzuiącym, iak tylko względem osób, maiących znaczenie publiczne, lub pewną dostoyność, iakiemi są Chanowie, Bejowie, naczelnicy duchowni czyli Mołłachowie, których osobisty przykład, namowy i skryte porozumienia mogłyby mieć zgubny wpływ do dawnych ich ziomków, podwładnych lub wazallów. Co się tycze massy ludności w obu kraiach, Wysokie układaiące się Strony zgodziły się, iż *respective* poddani, którzy iuż przeszli lub w przyszłości przeydą z iednego kraiu do drugiego będą mieli wolność osiadania lub pobytu wszędzie, gdzie rząd, pod którego władzą znayduią się, uzna za rzecz dobrą.

Artykuł 15.

W dobroczynnym i zbawiennym celu przywrócenia spokoyności w swoich kraiach, i oddalenia od poddanych swoich wszystkiego, coby mogło powiększyć złe, iakie już ściągnęła na nich woyna, którey ninieyszy traktat tak szczęśliwie koniec położył, Nayiaśnieyszy Szach Perski nadaie zupełną amnestyią wszystkim mieszkańcom i urzędnikom prowincyi zwaney Adżerbaidżan. Żaden z nich, bez wyiątku, nie będzie mógł bydź ani prześladowany, ani nagabany za swoie zdania, czyny lub postępowanie tak w ciągu woyny, iako też podczas zaięcia tymczasowego rzeczoney prowincyi przez woyska Rossyyskie. Oprócz tego, pozwolony im będzie iednoroczny termin, rachuiąc, od dnia dzisieyszego, do przeniesienia się z rodzinami swemi z kraiów Perskich do kraiów Rossyyskich, do wyprowadzenia lub przedania ruchomey ich własności, w czem rządy lub władze mieyscowe nie mogą im czynić nayrnnieyszey przeszkody, ani pobierać iakowego podatku lub iakieykolwiek opłaty od ich maiątku albo rzeczy przez nich przedanych lub wyprowadzonych. Co się tycze nieruchomych ich własności, dozwolony im będzie pięcioletni czas do sprzedania lub rozporządzenia niemi, iak im się podoba. Wyłączeni są atoli od tey amnestyi ci, którzyby w przeciągu pomienionego iednorocznego czasu, popełnili iaką zbrodnię lub występek ściągaiący karę sądową.

Artykuł 16.

Zaraz po podpisaniu ninieyszego traktatu pokoiu, Pełnomocnicy *respective* starać się będą posłać wszędzie potrzebne uwiado-

mienia i zalecenia, aby kroki nieprzyiacielskie natychmiast ustały.

Niniejszy traktat pokoiu, spisany we dwóch iednobrzmiących exemplarzach, przez właściwych Pełnomocników podpisany, pieczęcią ich herbową opatrzony, i wzaiemnie wymieniony, będzie zatwierdzony, i ratyfikowany przez Nayiaśnieyszego Cesarzą wszech Rossyy i Nayiaśnieyszego Szacha Perskiego, a ratyfikacyie formalne, opatrzone własnemi Ich podpisami, będą wymienione między Ich Pełnomocnikami w przeciągu 4ch miesięcy, lub prędzey, ieżeli bydź może.

Działo się we wsi Turkmantszai dnia 10 Lutego roku Pańskiego 1828 a 5 miesiąca Szebone roku Egiry 1243.

Do Ukazu J. C. Mości pod dniem 3 b. m. wydanego do Rządzącego Senatu (umieszczonego w Nrze 33 Gazety Krak:) względem założenia nowey Osady w Gubernii Tauryckiey, załączone były następuiące

Warunki na założenie w Gubernii Tauryckiey Osady wieśniaków Anhalt-Keteńskich.

1. Cel tey osady zawiera się w tem: ażeby ona służyła za wzór wielkiego, dobrze urządzonego gospodarstwa wieyskiego, połączonego z przemysłem fabrycznym. Do przedmiotów iego należą: ulepszony chów owiec, udoskonalona uprawa zboża, osobliwie rozprowadzenie roślin handlowych, farbierskich i oleynych, iako to: krapu, urzetu, szyszek do kutnerowania sukna, szafranu, nasienia rzepakowego i t. d. udoskonalone utrzymywanie bydła, dla robienia masła i sera w dobrych gatunkach, a obok tego zaprowadzenie domowych warsztatów do robienia sukna, płótna i t. d., tudzież ulepszone mycie owiec i wełny, rozumieiąc z resztą, że urządzenie wszystkich tych zakładów przywiedzione będzie do skutku, stosownie do naybliższych mieyscowych dogodności.

2. Pod tę osadę przeznaczaią się w Gubernii Tauryckiey następuiące niezaięte obręby ziemi, wybrane przez Delegowanych JO. Xiążęcia Anhalt-Koethen:

a) Obręb N. 71 obeymuiący 42,346 dziesięcin przydatney i nieprzydatney ziemi, z wyłączeniem z niego tylko traktu solnego, w szerokości iedney wiorsty, który powinien zostać zupełnie wolnym w teraźnieyszym swym stanie; dla czego oznaczona bydź ma granica iego stale. Dozwala się iednak mieszkańcom osady bydź uczestnikami w użytkowaniu ze studni, na tym trakcie będących. Tym końcem przy naznaczeniu traktu, położyć granicę blisko tych studni.

b) Ze względu na suchą własność tego obrębu, odciąć do 6 tysięcy dziesięcin z obrębu N. 47, na brzegu morza Czarnego, który teraz należy do Krymskiego przemysłu solnego, wybrawszy do tego daleki kray od Perekopu, z tem atoli zastrzeżeniem, ażeby ten odcięty obręb rozciągał się do samego brzegu morskiego bez przerwy.

3. Oba te obręby ziemi oddaią się JO. Xciu Anhalt-Koethen w wieczne i potomne posiadanie, z prawem użytkowania z tego wszystkiego, co się znayduie na powierzchni tey ziemi i w iey wnętrznościach, na warunkach niżey następuiących:

a) Na tych obrębach ziemi niemogą bydź osadzani włościanie poddani; także nie mogą bydź kupowane, z przyczyny posiadania tego maiątku, inne osiedlone maiątki; lecz kupowanie ziemi dla przyłączenia do osady, na ogólney osnowie dozwala się; do robót zaś w osadzie mogą bydź użyci wolni ludzie naiemni.

b) Osada ta może przechodzić, iako dobrze nabyty maiątek, przez następstwo, za testamentem, prawem przedażnem, zapisem darownym, lub innym iakim sposobem, bez rozdrobienia. Lecz oprócz familii Xięcia, maiątek ten może przechodzić tylko do takich osób, które maią prawo posiadać maiątki ziemskie w Rossyi, z zachowaniem praw kolonistów. Z resztą testamenta, względnie tey osady, mogą bydź czynione tak w Rossyi, iako i w cudzych kraiach.

c) Zostawuie się iednak Xięciu udzielać swoim urzędnikom, lub osadnikom, za osobnemi umowami, czasowie lub na zawsze, obręby tey ziemi, które oni mogą przedawać pomiędzy sobą, albo na nowo przybyłym, na osnowie tych warunków, bez wszelkiey opłaty do Skarbu, stosownie do wewnętrznych rozrządzeń administracyi tey osady; także mogą bydź udzielane obręby ziemi dla kościołów i szkół.

d) Osada ta powraca na własność Skarbu, ieśli w niey, po upłynieniu dziesięciu lat, nie będzie się znaydowało przynaymniey dwudziestu tysięcy owiec udoskonalonego gatunku, z potrzebną liczbą i niemniey iak stu familiy dla utrzymania tych owiec, tudzież dla rolnictwa i fabrycznych zatrudnień. W tym przypadku nieruchoma własność zostaie Xięcia, osiadłe zaś familiie przyłączaią się do kolonistów z należytą temu stanowi ilością ziemi. Powrót do Skarbu odmienia się, ieżeli dowiedziono będzie, że stada wyniszczone zostały szczególniey przypadkami nieszczęśliwemi, i w tedy daie się na nowo ulgi od 5ciu do 10ciu lat. Jeżeli zaś przeciwnie po upłynieniu 10 lat dowiedziono będzie, że wszystkie warunki są wypełnione, wtedy prawo wiecznego władania wyżey opisanemi obrębami ziemi utwierdza się od tego czasu.

4. Wszystkie wydatki na to osiedlenie Xiążę podeymuie własnym kosztem.

5. Po upłynieniu dziesięciu lat ulgi, zaczynaiąc one od 1go Stycznia 1830 roku, płacić ma do skarbu coroczney powinności od każdey dziesięciny ze 42,345 po 8 kopiiek srebrem, a z 6000 dziesięcin nadmorskiey ziemi, po 15 kopiiek srebrem, i połowę tey opłaty uskuteczniać przed 1 Lipca, a drugą przed 1 Stycznia do naybliższego Podskarbstwa Powiatowego. Nadto, z upłynieniem lat ulgowych, zacznie się opłata na ziemskie powinności za pierwsze ziemie po 1 1/2 a za ostatnie po 3 kopiyki srebrem od każdey dziesięciny corocznie. Prócz tego, osada obowiązana utrzymywać w należytey regularności drogi i mosty na swoiey ziemi. Z resztą osada ta nie podlega żadnemu rodzaiowi innych prostych podatków lub powinności; ale uboczne podatki, co się samo przez się rozumie, odnoszą się do mieszkańców iey na powszechney osnowie.

6. Mieszkańcom tey osady zostawuią się na zawsze wszystkie prawa kolonistów, w szczególności uwolnienie od powinności rekruckiey, kwaterunku woyskowego i dawania podwód, a w powszechności nie są oni obowiązani bezpośrednio do opłaty iakichkolwiek powinności do skarbu. Urzędnicy Xięcia, których Xiążę przeznacza i uwalnia podług własney uwagi, maią używać tegoż poważenia, co i Rossyyścy, nie licząc się iednakże w służbie i nie będąc uczestnikami w innych prerogatywach Urzędników Rossyyskich. Urzędnicy i koloniści mogą opuścić Rossyią w każdym czasie, bez opłaty iakieykolwiek do Skarbu od wyprowadzone-

go przez nich maiątku. JO. Xiążę Anhalt-Koethen może powiększać liczbę swoich urzędników i osadników podług uwagi; ale wysłani do Rossyi powinni bydź opatrzeni paszportami od Jeneralnego Konsula Rossyyskiego w Lipsku. Powinni bydź ludźmi dobrego sprawowania się i dobrych prawideł.

Wewnętrzne urządzenie osady, rozdział ziemi i porządek korzystania z niey, uporządkowanie mieysc mieszkalnych i t. d. zależą zupełnie od rozporządzenia Xiążęcia i od zawartych przezeń umów z przenoszącemi się na osiedlenie.

7. Kościoły i szkoły maią bydź założone kosztem Xiążęcia, który też wyznacza i służących w nich; lecz wyższy nadzor w tych rzeczach należy do Rządu Rossyyskiego.

8. W osadzie tey, podobnie Szkockim osadom, mogą bydź wolnie utrzymywane pędzenie wódki i warzenie piwa na mieyscową potrzebę mieszkańców i przeieżdzaiących. Piwo takoweż może bydź przedawane beczkami do innych mieysc, ale tam, gdzie należy, za zgodą dzierżawców trunkowych.

Z resztą prawidło o pędzeniu wódki może podlegać działaniom, ieżeli w Gubernii w ogólności będzie zaprowadzony inny systemat poborów trunkowych.

Na samym solnym traktacie nie powinny bydź zaprowadzane szynki; ale na granicy iego mogą bydź budowane domy zaiezdne dla przeieżdzaiących, i karczmy dla przechodzących transportów, bez żadney opłaty do skarbu.

9. W samey osadzie handel i fabryki osadników nie podlegaią prawidłom giełdyynym; ale w innych mieyscach obowiązane są do nich się stósować. Właścicielowi osady zostawuie się po wszystkich mieyscach przedaż swoich produktów, zarówno z maiątkami szlacheckiemi.

10. Wewnętrzna policyia w osadzie zostawuie się Urzędnikom Xiążęcia; mieszkańcy zaś w cywilnych pomiędzy sobą sprawach mogą się rozprawiać, podobnie iak koloniia Sareptańska, w sądzie, osobno od Xięcia naznaczonym; ale zostawia się im wolność zakładania appellacyi od wyroków sądu osady do sądu powiatowego, a potem i daley. W sporach z innemi poddanemi Rossyyskiemi i w rzeczach kryminalnych, sprawy odbywaią się w zwyczaynych mieyscach sądowych. Lecz we wszystkich sprawach cywilnych i kryminalnych dopuszczaią się Delegowani od osady. Jeżeliby w osadzie wynikły rzeczy, które nie mogą bydź rozstrzygnione na osnowie tych prawideł, tedy takie sprawy rozstrzygnąć ma Jenerał Gubernator, a w iego niebytności Gubernator Cywilny, uważaiąc podług ważności przypadków, przez osobne Kommissyie, na mieysce zesłane, postanowienia których utwierdza lub odmienia Jenerał Gubernator. Od wyroku Jenerała Gubernatora może bydź założona appellacyia do Rządzącego Senatu na powszechney osnowie.

11. Co do spraw kryminalnych, spólnego bezpieczeństwa i reparacyi dróg, osada podlega Policyi Ziemskiey, która iednak działa przez urzędników osady; w ogólności zaś osada ta zostaie pod osobną protekcyią i opieką Jenerała Gubernatora Nowo-Rossyyskiego z pomocą Gubernatora Cywilnego i Vice-Gubernatora Taurychiego. W rzeczach odnoszących się do Wyższego Rządu, osada, z przyczyny ziednoczenia w niey rolnictwa z przemysłem fabrycznym, zależy od iednego Ministeryum skarbu.

12. Dla ułatwienia transportu owiec i innego bydła, oraz dla zaprowadzenia gospodarstwa wzorowego, daie się Xięciu maiątek skarbowy, w Gubernii Kamieniecko-Podolskiey, w Powiecie Haysyńskim, na dwadzie-

śnia cztery lata, z opłatą do skarbu po 2000 rubli srebrem na rok; na co z pełnomocnikiem Xiążęcia zawrzeć zwyczayny kontrakt, ale bez ekwikcyi, zaczynaiąc termin posiadania od przyszłego 1829 roku

13. Przyzwoitym pogranicznym Komorom celnym będzie zalecono, względem bezpłatnego przepuszczania wysłanych z Anhaltu kolonistów z ich maiątkiem, bydłem, narzędziami, nasionami i t. d. z wyłączeniem iednak towarów; lecz żeby przy tem nie mogły zdarzyć się iakiekolwiek trudności, tedy przy odprawie transportów przesyłać Ministrowi skarbu szczegółowo rejestra wysłanych rzeczy.

Uwaga. O tychże ulgach w Królestwie Polskiem, Minister skarbu prześle gdzie należy.

14. Zwierzchnikom Guberniy, przez które będą szły te transporta, będzie zalecono czynić im wszelką prawną pomoc.

15. Wyżey pomienione ziemie będą oddane Delegowanym Xiążęcym w roku 1828, iakmożna naywcześniey, a zatem zacząć osiedlenie za naypierwszą do tego możnością. Przy oddaniu nieuzyskiwać iakieykolwiek pieniężney opłaty, a dane prawo sporządzić za zwyczaynym papierze herbowym.

Oryginał podpisał: Minister Skarbu,
Jenerał Porucznik Kankrin.
Petersburg
dnia 1 Marca 1828 r.

Z Paryża d. 13 Kwietnia.

Onegday przed Mszą Poseł Rossyyski miał prywatne posłuchanie u Króla. Wczoray zaś po Mszy Posłowie zagraniczni, maiąc na czele Nuncyusza Papiezkiego, złożyli J. K. Mci życzenia z powodu rocznicy Jego powrotu do Paryża. Podobneż życzenia odbierał Monarcha od członków swey rodziny, wysokich urzędników i władz.

Dnia 10 i 11 b. m. odwiedził J. K. M. prawie iuż konaiącego Xcia Riviere.

Kontraadmirał Roussin, który przed kilku dniami miał prywatne posłuchanie u J. K. Mci, odpłynie z Brest dnia 25 b. m. z wyprawą, składaiącą się z iednego liniiowego okrętu i 4ch fregat, do wód Brazyliyskich gdzie złączy się z dywizyią Admirała Lamarant, i mieć będzie dowództo nad Francuzkiemi okrętami na morzu Spokoynem. — Mimo sprzecznych wieści wyprawa z Tulonu wkrótce wypłynie. Naięte 32 przewozowe statki są iuż do drogi gotowe, a ich właściciele odebrali przodem półtoramiesięczną zapłatę. Wszystkie przeznaczone do tey wyprawy woyska znayduią się iuż w Tulonie i pod tem miastem; dwa tylko pułki stoią ieszcze w Marselii i Tarascon, ale znayduią się w gotowości do drogi.

Fregata nasza Astrea zabrała przed Tunis Algierski korsarski okręt o 6 działach i 65 ludźmi osadzony. Spaliła go i lud na swóy zabrała.

Przybyli tu Kardynałowie Latil i Lafare. — Onegday Xżę Leopold Koburgski odiechał ztąd do Londynu.

Zaczęte przed półtora roku drukowanie wszystkich dzieł P. Cheteaubriand doszło iuż do 24 tomu, a będzie ich 28.

Nowa ustawa względem wolności druku ma bydź iutro do Izb wniesiona.

Podług pisma *Revue Encyclopedique* Europa posiada 227 mill. mieszkańców i wychodzi w tey części świata 2142 Gazet, to iest iedna na 106,000 mieszkańców. Ameryka ma 39 mill. mieszkańców i 978 Gazet, to iest iedna na 40,000 mieszkańców. Azyia ma 390 mill. mieszkańców i iednę tylko Gazetę

na 14 mill. Afryka ma 60 mill. mieszkańców i iednę tylko Gazetę na 5 mill. mieszkańców.

W trybunie dla ciała dyplomatycznego w Izbie Deputowanych znaydował się onegday Poseł Perski.

Z Madrytu d. 5 Kwietnia.

Gazeta tuteysza donosi urzędownie, że wyiazd NN. Królestwa Ichmość z Barcelony nastąpi dnia 9 b. m. i że dnia 22 przybędą do Saragossy. W mieście tem czynione są przygotowania na ich przyięcie, na które rozpisany został nadzwyczayny pobór nietylko na miasto, ale i okolice.

Ustąp z Hiszpanij woysk Francuzkich nastąpi niebawnie, wyiąwszy twierdze Kadyx i Seo de Urgel, w których Rząd Francuzki chce daley utrzymać swoie osady.

Król posłał Ministrowi woiennemu własnoręczny rozkaz, aby zwinął 12 pułków prowincyionalney milicyi i ludzi do domów odosłał.

Usiłowania wciągnienia Hiszpanii w związek przeciw konstytucyi Portugalskiey, nie przeważyły ieszcze w naszey Radzie stanu; większa część członków iest za zachowaniem ścisłey neutralności.

Niektórzy z naszych Ministrów ukończyli iuż prace swoie względem zaprowadzenia oszczędności, lecz ta niewielką się okazuie, bo tylko do 3 mill. realów wynosi.

W Hawannie sądzą powszechnie, iż Rząd Hiszpański uzna niepodległość kraiów południowey Ameryki.

Z Lizbony d. 4 Kwietnia.

Miasto nasze opanowała trwoga, gdyż mimo spodziewania odciągaią woyska Angielskie i zostawiaią nas własnem siłom. Wyiazd z kraiu zwiększa się codziennie i zachodzi obawa, aby woysko nieodstąpiło konstytucyi. Onegday rano wsiadły ostatnie woyska Angielskie na okręty, a wczoray opuścił miasto nasze Jenerał Clinton. Niepozostał tu iak tylko ieden liniiowy okręt Angielski i fregata. Jak tylko ostatni okręt Angielski z woyskiem ztąd odpłynął, pobiegł zaraz od tuteyszego Hiszpańskiego poselstwa goniec do Madrytu. Ulica prowadząca do pałacu Królowey okryta wczoray była powozami znakomitych osób, dla złożenia iey życzeń względem odciągnienia Anglików. Należący do pozostałych tu Angielskich okrętów żołnierze morsey trzymaią osadzone Belem i 2 szańce, a okręty stoią pod brzegami, aby w przypadku potrzeby mógł się krzyżować ogień z szańców. Poseł Angielski P. Lamb otrzymał nakoniec posłuchanie u Infanta Rejenta, który użalał się na osadzenie warowni przez Anglików. Poseł ten ma rozkaz opuścić natychmiast naszą stolicę, skoro Infant każe się Królem ogłosić, co zdaie się być na 10ty Kwietnia oznaczonem. Panuie tu spokoyność, ale postrach maluie się na wszystkich twarzach. Zaszłe w Setubal zaburzenia ponowiły się w Estremoz, gdzie nakoniec woyska zmuszone zostały strzelać do pospólstwa, i z obu stron rachuią do 100 ludzi zabitych i ranionych.

Wychodnie Hiszpańscy zostali z miasta naszego oddalonemi i niektórzy z ich naczelników nawet uwięzionemi. Tak zwani buntownicy Portugalscy, którzy do Hiszpanii uszli powracaią kupami do kraiu.

Infant Rejent czyni wielkie zmiany w woysku, co zapowiada nieochybną zmianę rzeczy.

DODATEK DO Nro 35. GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 30 KWIETNIA 1828 ROKU we ŚRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk: na 0° R.	Therm: czyli stopniu i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Kwiet:	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 7, 931	+ 8. 2	84	Połud: Ws. słaby	Pogoda	
12	„ 6, 932	+15. 8	63	Półn: Za. słaby	Pogoda z chmur:	
26. 3	„ 6, 165	+18. 2	59	„ „	„ „	
9	„ 6, 301	+12. 6	78	Zachodni słaby	Pogoda	
7	27 7, 907	+ 8. 6	84	Połud: Za. mocny	Pochmurno	
27. 12	„ 8, 677	+11. 0	77	„ „	„ „	Deszcz.
3	„ 8, 406	+13. 0	72	Północny średni	Chmury	
9	„ 9, 309	+ 7. 0	79	„ „	Pogoda	
7	27 10, 362	+ 6. 8	82	Połnocny słaby	Pogoda z chmur:	
28. 12	„ 10, 304	+12. 1	60	Połud: Ws. mocny	„ „	
3	„ 9, 990	+13. 4	56	„ średni	„ „	
9	„ 10, 246	+ 7. 6	79	„ słaby	„ „	

J. *Steczkowski*, Z. A. O.

Z Wiednia d. 18 Kwietnia.

Dostrzegacz tuteyszy zawiera następuiące doniesienia z Grecyi:

Wypis z listu z Napoli di Romania pod dniem 10 Marca. Dnia 2 b. m. przybył tu Prezydent, Hr. Capodistrias, na Angielskim okręcie Warspit, na którym dnia 29 Lutego w towarzystwie fregat Juno, Helena i Kastor tudzież brygów Musquito i Revel z Poros odpłynął. Zaledwo wysiadł na ląd; gdy Teodokraki Griva, dowódzca Palamides, wyższey cytadeli tego miasta, stawił się przed nim z swoiemi officerami i żądał od niego rozkazów. Prezydent przyiął go bardzo grzecznie, uściskał i oświadczył, iż życzeniem iego iest przyłączyć korpusik iego do swey straży, a dowództwo nad warowniami miasta Napoli oddać Pułkownikowi Heidegger, któremu Griva oddać ma Palamides z wszystkiemi zapasami woiennemi. Griva niezmiernie u-

cieszony pochlebnem przyięciem Prezydenta, oświadczył się posłusznym i nieżądał iak tylko żywności na drógę dla swoich żołnierzy. Nazaiutrz dnia 3 Marca wszedł Prezydent w towarzystwie Pułkownika Heidegger do cytadeli Palamides, którey nastąpiło oddanie. — Dnia 5 dowódzca Albanitiki niższey cytadeli Photomara toż samo uczynił i nawet na wdanie się Prezydenta poiednał się z wiecznym swoim nieprzyiacielem Grivą. Dnia 6 opuścili oba dowódzcy z swoiemi rodzinami cytadelę i przenieśli się do miasta. Dnia 7go osadziło Palamides 120 Hydryiotów i Speziotów, a do Albanitiki weszło około 1000 żołnierzy z miasta. Poddowódzcami mianowanemi zostali w Palamides Rossyianin Rayko, a w Albanitika Wirtembergczyk Müller. Dnia 9 wyruszyły woyska Photomary i Grivy, ostatnie pod rozkazami jego brata, Staroyo Griva, do międzymorza Koryntskiego. Tegoż dnia opuścił także Prezydent miasto i udał się lądem do Damala (Troezen) i Poros, zkąd uda się na powrót do Eginy. Teodokraki Griva towarzyszył mu z około 50 ludzmi, tudzież Kolokotroni oyciec i Maurokordato.

Przy Damala stoi korpus Grecki złożony z około 2400 ludzi, nad którym Prezydent powierzył dowództwo Demetremu Ipsylanty. Dnia 28 Lutego w wilię przed odpłynieniem z Poros odbył Prezydent przegląd tego korpusu, przyczem towarzyszyli mu dowódzcy wojennych okrętów trzech Mocarstw (P. Parker, P. Leblanc i P. Petrowicki,) trzey Probuli (Mauromichali, Kondurioti i Zaimi.) Admirał Miauli, który na ówczas znaydował się z fregatą Hellas w Poros, Kolokotroni oyciec, i mnóstwo innych naczelników, znaydowali się na danym z tego powodu obiedzie. P. Parker i Petrowicki spełnili zdrowia za niepodległość Grecyi. Pierwszy wskazuiąc na wawrzyny, które stół zdobiły, dodał: "Oby za tę cenę okupione zostały!„ Drugi: "Piotr Wielki gdy pierwszy liniowy jego okręt z warsztatu był spuszczony rzekł: Nauki i kunszta wyszły z Grecyi i zwrócone jey zostaną przez wdzięczną Europę.„ P. Leblanc spełnił zdrowie walecznego woyska i morskiey siły Grecyi, za co podziękowali mu Kolokotroni i Miaulis. Prezydent wniósł toast trzech Monarchów, który z niewymowną radością był przyięty.

Kolokotroni syn, który stoi w Karitene, i Nikita (Stamatelopulo) stoiący w górach wysłali deputacyie dla powitania Prezydenta, do którego zewsząd podobneż poselstwa przybywały.

Miauli popłynął dnia 29 Lutego z fregatą Hellas, iedną działową szalupą i innym statkiem przeciw Skopolo, gdzie ukrywały się rozbóynicze statki, zniszczył ich do 12 a 15 do Poros przyprowadził, zkąd potem na fregacie Hellas popłynął do wód Scio. Nie potwierdziło się nadeszłe do Stambułu doniesienie, iakoby Grecy zupełnie ztey wyspy ustąpili; za przybyciem posiłków Turkom odstąpili tylko od oblężenia zamku i cofnęli się wgłąb wyspy, nie będąc od Turków wcale ściganemi.

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek to jest dnia 1 Maja r. b. daną będzie bardzo zabawna Komedyia w 3ch aktach oryginalnie wierszem przez L. A. Dmuszewskiego napisana: *Miasteczko czyli próżność ukarana.* — Po czem nastąpi akt drugi Opery Buffa naśladowaney z francuzkiego P. Picard przez P. Ballochi z Włoskiego na Polski w Warszawie przełożoney z muzyką sławnego P. Fiorovanti Kompozytora Opery "Spiewaczki Wieyskie„ pod tytułem: *Opera Włoska w podłożu.*

W następuiącą zaś Niedzielę, to iest dnia 4 b. m. daną będzie po raz pierwszy nigdy w Polskim ięzyku niegrana Wielka wystawna Heroiczna Melo-Drama w 3ch aktach, z Francuzkiego w Warszawie przełożona z muzyką sławnego Gretri: *Raul Sinobrody.*

Dnia 28 *i* 29 *Kwietnia* 1828 *r.*

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— Pszenicy	14	25	13	—	12	—	11	—
— Żyta	12	15	12	—	11	15	11	—
— Jęczmienia	12	—	11	15	10	—	9	—
— Grochu	18	—	17	—	16	—	—	—
— Owsa	7	16	7	12	7	—	—	—
— Jagieł	23	—	22	—	21	—	19	—
— Rzepaku	18	—	17	—	16	—	—	—

LOERYIA KRAIOWA.

W 292 Ciągnieniu dnia 30 Kwietnia 1828 roku w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

57. 85. 67. 86. 15.

Przyszłe 293 Ciągnienie dnia 7go Maja 1828 r. przypada.

DONIESIENIA.

Pisarz Trybunału Iwszey Instancyi Wolnego Miasta Krakowa i jego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż dolna część Kamienicy murowaney z piwnicą w Kazimierzu Żydowskiem mieście pod L. 204 z wszelkiemi do niey przyległościami w Gminie X. Mieyskiey stoiącey, od wschodu z Kamienicą Bractwa Szkolnego pod tymże numerem od zachodu z Domem pod L. 203 Tobiasza Grossmann, od południa z drogą publiczną od północy z podworcem do Domu pod L. 204 do Bractwa Szkolnego należącego graniczącey Staroz: Małki Judy czyli Maus wdowy własney przez publiczną licytacyią sprzedaną zostanie, a to na satysfakcyią summy 176 Talarów z procentami i kosztami Staroz: Hirsch Rakower Spekulantowi z Obligu Urzędowego z dnia 28 Listopada 1816 r. przez dłużniczkę Cedentom Staroz: Eliasza Rozenfelda wydanego w Akta hipoteczne W. M. Krakowa dnia 28 Listopada 1816 r. Vol: I. Księgi Intab: i extab: fol: 53 Nro 132 na połowie domu pod L. 204 tudzież Vol: VII. Księgi Intab: i extab: fol: 257 Nro 410 wpisanych przypadaiącey. Zaięcie tey nieruchomości przez P. Józefa Słodkowskiego Komornika Sądowego pod dniem 15 Marca 1827 r. dopełnione i Akt zaięcia w wykazie hipotecznym w myśl prawa umieszczonym został. Sprzedaż popiera Michał Strożecki Adwokat Sądowy pełnomocnik wierzyciela. Warunki Licytacyi i cena szacunkowa wyrokiem Tryb: I. Inst: z dnia 20 Marca 1828 r. zapadłym zatwierdzone są następuiące:

1) Cena szacunkowa pierwszego wywołania ustanowioną iest Złp. 1500 z wolnością zniżenia teyże o iednę trzecią część na trzecim terminie Licytacyi, gdyby nikt powyższey ustanowioney ceny nie ofiarował.
2) Chcący licytować złoży iednę 10tą część szacunku, to iest Złp. 150 iako Vadium które w razie niedopełnienia waronków utraci i nowa Licytacyia na iego szkodę, a nigdy na zysk przedsięwziętą zostanie.
3) Popieraiący Licytacyią wolni są od złożenia Vadium.
4) Widerkauffy ieżeli się iakie okażą, tudzież czynsz ziemny ieżeli się należy do opłacenia, zostaną przy nieruchomości o ile w klassyfikacyi umieszczone będą.
5) Podatki zaległe zapłaci nabywca w ciągu dni 14 od dnia licytacyi.
6) Koszta popierania Licytacyi zapłaci nabywca do rąk popieraiącego Adwokata P. Michała Strożeckiego natychmiast po doręczeniu wyroku takowe przysądzaiącego.
7) Resztuiąca summa szacunkowa po potrąceniu vadium, podatków i kosztów pozostanie przy nabywcy aż do wyroku klassyfikacyynego, w skutku którego do wypłaty przekazane nabywca wraz z prowizyią po 5 100 od daty Licytacyi rachuiąc, wierzycielom zapłaci.
8) Na pierwszym iednak terminie może nastąpić przysądzenie stanowcze skoro summa szacunkowa zaofiarowaną zostanie.

Do takowey Licytacyi wyznaczaią się trzy termina:

Pierwszy dnia 1 Lipca)
Drugi dnia 5 Sierpnia) 1828 roku.
Trzeci dnia 9 Września)

Wzywaią się zarazem wszyscy wierzyciele hipoteczni i iakiekolwiek prawo rzeczowe maiący, aby na pierwszym terminie Licytacyi, złożyli pod prekluzyą na Audyencyi Trybunału wykaz swych pretensyy z ustanowieniem Adwokata.

W Krakowie dnia 22 Kwietnia 1828 r. *Kuliczkowski*, Pisarz Tryb.

W dniu 15 Maja r. b. otwieraią się Łazienki, znanych powszechnie z szczęśliwych skutków Kapieli Siarczanych Wód we Wsi Swoszowicach milę pod Krakowem w Galicyi Cyrkule Wadowickim położoney. Staranność nowego Possessora Dóbr tych, zapobiegła, ażeby wygoda wszelka w kąpielach połączona z uprzyiemnieniem i zabawami zadowolniła przybywaiących do Łazienek Gości. Oberża i Traktyernia za umiakowaną cenę wszelkich potrzeb do wygody życia dostarczać będzie. Życzący zaś na własnym bydź stole, mogą mieć tę dogodność, gdyż i Kuchnie są oddzielne i przywóz żywiołów ułatwionym bydź może.

Na małey Wesołey przy Ulicy Lubicz Dom drewniany ze Staynią zaiezdną, drugi murowany z różnemi do tychże przybudowaniami, i znaczney wielkości Ogrodem pod Nrami 2045, są z wolney ręki do sprzedania. Życzący sobie onych nabyć, raczy się zgłosić do właściciela pod Numer zwyż wyrażony.

Nro 3993. Okólnik do wszystkich mieyscowych Zwierzchności.

Z strony Cyrkułu Wadowickiego podaie się do powszechney wiadomości, że gmachy składowe na Sól w Kalwaryi dnia 20 Maja 1828 przez publiczną Licytacyią w Dominikalney Zebrzydowickiey Kancelaryi więcey daiącym pod poniższemi warunkami sprzedane zostaną:

1) Licytacyia nastąpi w podwóynym sposobie, to iest naprzód samego materyiału tych gmachów, które kosztem kupuiącego muszą bydź aż do gruntu rozebrane i wywiezione; powtóre z gruntami na których stoią, a te muszą bydź do stanu użytecznego przyprowadzone.
2) Cena fiskalna budynków, ieżeli iedynie iako materyiał sprzedanemi będą, wynosi 2079 ZR. 3 kr. w monecie konwencyyney, a z gruntami 6411 ZR. 19 kr.
3) Kupuiący obowiązanemi są złożyć przed Licytacyią dziesiątą część ceny fiskalney iako vadium Kommissyi licytacyyney.
4) Jeżeliby od cen fiskalnych nie nastąpiła Licytacyia, tedy przyięte także będą ofiarowane ceny i od tych rozpocznie się Licytacyia.
5) Przy zakupieniu samych budynków iako materyiału, połowa wylicytowaney summy musi zaraz bydź złożoną po Wysokiem zatwierdzeniu kupna, druga zaś połowa w miesiąc potem. Przy zakupieniu atoli gmachów wraz z gruntami pierwsza rata wylicytowaney summy w trzeciey części musi zaraz bydź wypłaconą po Wysokiem zatwierdzeniu kupna, druga rata we trzy miesiące po wypłaceniu pierwszey, a trzecia rata we trzy miesiące po wypłaceniu drugiey, tak iż cała wylicytowana summa wypłaconą bydź winna w pół roku po Wysokiem zatwierdzeniu kupna.
6) Więcey daiącemu wyrok własności zakupionych gmachów w ten czas dopiero wydany zostanie gdy ostatnią ratę w przyzwoitym czasie w poprzedzaiącym artykule przepisanym istotnie wypłaci. Gdyby iednak woznaczonych terminach wypłata wylicytowaney summy nie nastąpiła, tedy zaraz po upłynionym terminie wypłaty na iego niebezpieczeństwo i koszta rozpisaną zostanie nowa licytacyia podług teraźnieyszey ceny fiskalney.
7) Żydzi od pierwszego rodzaiu Licytacyi, to iest materyiału, nie są wyłączonemi.
8) Dalsze warunki tey Licytacyi będą przy iey rozpoczęciu ogłoszone.

Jeżeliby pierwszy termin tey Licytacyi bezskutecznie upłynął, tedy ponowioną zostanie dnia 28 Maja, a ieżeliby i w tym dniu nie doszła, nastąpi dnia 7 Czerwca 1828 r.

W Wadowicach dnia 8 Kwietnia 1828 r.

Od C. K. Morawsko-Sląskiego Gubernium kraiowego.

Nro 731. Wysokie Władze nadworne, maiąc za cel podźwignienie przemysłu w Morawie i Sląsku, raczyły na to zezwolić, aby corocznie trzeciego Wtorku w miesiącu Czerwcu, zacząwszy od roku 1828, targ na owczą wełnę w Brynie odprawiał się.

Czas, iak długo ten targ na owczą wełnę trwać ma, stanowi się włącznie z dniami wypłaty na ośm dni, a targ odprawiać się będzie przed bramą żydowską na stoku (glacis) po lewey ręce, gdzie mieyski urząd budowniczy wyznaczy bezpłatnie mieysce do wyłożenia podczas targu wełny, na targ przywiezioney.

Każdy może wełnę, na znayduiącey się tamże w bliskości wadze mieyskiey, za opłatą należytości po 2 kr. M. K. od cetnara odważyć, iednak zostawia się do woli stron, czyli do tego wagi mieyskiey użyć zechcą, lub nie?

Magistrat głównego miasta Brynu postara się o mieysca na skład zupełnie zdatne, gdzie na żądanie stron, wełna, tak podczas targu, iakoteż przed i po tymże, na krótszy lub dłuższy czas, za opłatą słusznego czynszu składowego złożoną być może.

Oprócz należytości od wagi i cedułkowey żadney więcey opłaty mieyskiey wymagano nie będzie. W Brynie dnia 29go Lutego 1828 roku.